

BILTEN br.V

Podgorica, 29.03.2013.g

Okrugli sto

Tema: "Implementacija Preporuka savjeta ministara o zaštiti prava i osnovnih sloboda pripadnika oružanih snaga u Zakon o Vojsci Crne Gore"

Prenosimo tekst objavljen u časopisu i na sajtu [EUROMIL](#)-a:

Dana 21. marta 2013. članica iz Crne Gore, SOVCG, organizovala je okrugli sto o implementaciji Preporuka Savjeta ministara Savjeta Evrope o ljudskim pravima pripadnika oružanih snaga. SOVCG je podržana od strane Unije slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG) i fondacije Fridrik Ebert Stiftung.

Na okruglom stolu su učestvovali predstavnici ministra odbrane i ministra vanjskih poslova i evropskih integracija, kao i predstavnici Generalštaba i Savjeta za odbranu i bezbjednost Skupštine Crne Gore, predstavnici članice EUROMIL iz susjedne Slovenije, predstavnik zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i nevladine organizacije koje se bave ljudskim pravima. SOVCG pozvao je predsednika EUROMIL, Emanuela Džekoba, da učestvuje kao govornik na skupu i na konferenciji za novinare koja je uslijedila nakon diskusije.

U svom govoru, predsjednik SOVCG Nenad Čobeljić naveo je niz diskriminacija koje se pojavljuju u nacrtu zakona koji će zamijeniti Zakon o Vojsci Crne Gore. On je posebno naglasio razlike između uslova rada i statusa vojnih lica po ugovoru i stalno zaposlenih vojnika i civilnih lica koja u nekim slučajevima obavljaju vojne dužnosti. Osim toga, Čobeljić je kao diskriminatorske naveo i način unaprijeđenja kao i obračun putnih troškova.

SOVCG je predstavio predložene izmjene Zakona u dijelu prava zaposlenih, u 16 tačaka, jer kao organizacija smatra da Zakon o Vojsci predviđa samo obaveze a ne i prava. Ove tačke razmatraju, između ostalog, pravo na pravičnu nadoknadu troškova, naknadu u vezi sa troškovima vezanim za vojnu službu, pakete mjera i obuku za vojnike koji se vraćaju na tržište rada, i različite vrste sloboda u rasponu od slobode misli do slobode izražavanja. Predstavnici MO i Generalštaba reagovali su da su sva ta prava predviđena Ustavom Crne Gore i da stoga ne treba o njima raspravljati u Zakonu o Vojsci. Međutim, na osnovu reakcija učesnika izgleda da je ozbiljna rasprava o ovim pitanjima više nego potrebna.

Predsjednik EUROMIL-a predstavio je Preporuke Savjeta ministara Savjeta Evrope naglašavajući da tekst nije pravno obavezujući, ali da svakako utiče na sudsku praksu sudova i imaju uticaj na nacionalne sudske predmete. Džekob je podsjetio da je polazna tačka preporuke bilo priznanje da vojnici ne gube svoja ljudska prava i osnovne slobode na kapiji kasarne. U pojedinim situacijama je opravdano da postoje određene restrikcije na uživanje ovih prava i sloboda, ali je neprihvatljivo da se ta prava uopšte ne dozvoljavaju.

Prolazeći kroz različite tačke preporuke, posebna pažnja bila je usmjerena na prava na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja sa drugima. Ova prava, u kombinaciji sa dobro definisanim nacionalnim socijalnim dijalogom, predstavljaju osnov uspješnog i dobrog odnosa između političke i vojne vlasti i predstavnika vojnih lica. Međutim, izgleda da to još nije slučaj u Crnoj Gori. Neke pozitivne promjene su primjećene, u poređenju sa prethodnim posjetama i posle promjene ministra odbrane. Međutim, još uvek predstoji dug put prije nego budemo mogli da razgovaramo o socijalnom dijalogu.

Tokom sastanka ipak je nagovještena mogućnost otvaranja dijaloga kroz izjavu jednog poslanika Parlamenta, člana Savjeta za odbranu i bezbjednost, koji je izjavio da će predložiti raspravu o nacrtu zakona, zajedno sa ministrom i sindikatima. EUROMIL je podržao ovu ideju kao pozitivni korak u budućem socijalnom dijalogu što je ujedno bio i jedan od zaključaka okruglog stola. Žalimo samo zbog činjenice što zvanični predstavnici ministarstva odbrane nisu mogli da prihvate zaključke jer nisu imali odgovarajući mandat da to učine. U prilog svojih prijatelja iz Crne Gore, EUROMIL će kontaktirati Ministarku odbrane Crne Gore o ovim pitanjima i pokušati da je ubijedi da je socijalni dijalog više nego poželjan i potreban u njenoj zemlji.

Aktivnosti IO SOVCG

(27.02.-29.03.2013.g)

Održan je jedan sastanak IO u užem sastavu (14.03.2013.g.)

Učešće predstavnika SOVCG na sastanku vojnih sindikata država iz regiona u Sloveniji, 06.03.2013. godine. Pored SOVCG na sastanku su učestvovali predstavnici vojnih sindikata iz Slovenije, Hrvatske, Srbije i Makedonije. Razmijenjena su iskustva o brojnim pitanjima i dogovorena buduća saradnja.

Susret Predsjednika SOVCG sa Predsjednikom Skupštine Crne Gore (08.03.2013.g.). U razgovoru je bilo riječi o stanju i problemima sa kojima se suočava SOVCG kao i o potrebi bolje komunikacije u cilju efikasnijeg rješavanja pitanja kojima se ova organizacija bavi. Predsjednik Krivokapić je rekao da kao član Savjeta za odbranu i bezbjednost ima poseban interes i obavezu da bude upoznat sa svim dešavanjima u Vojsci, uključujući i pitanja položaja i prava zaposlenih u Vojsci, i u skladu sa tim saopšto da će problemi o kojima je razgovarano biti razmatrani na prvoj narednoj sjednici Savjeta za odbranu i bezbjednost Crne Gore, najvjerojatnije u aprilu 2013.godine.

Pripreme za realizaciju i realizacija Okruglog stola na temu: „Implementacija Preporuka Savjeta ministara o zaštiti prava i osnovnih sloboda pripadnika oružanih snaga u Zakon o Vojsci Crne Gore (21.03.2013.g.).

Dostavljen je zahtjev Inspekciji rada za kontrolu sprovodenja Zakona o ZNR u MO i VCG. Predmet je prosljeden Upravnoj inspekciji MUP-a, kao nadležnoj za rješavanje po našem zahtjevu.

Aktivnosti na ugovaranju uslova smještaja i boravka članova SOVCG u 2013.godini korišćenjem sredstava iz Fonda za odmor i rekreaciju.

IO SOVCG je donio odluku da o angažovanju jednog lica za rad u stručnoj službi SOVCG zbog povećanja obima poslova i potrebe da se adekvatno i pravovremeno odgovori potrebama članstva.

OBAVJEŠTENJA:

Regres i toplo obrok

Prema dogovoru Vlade Crne Gore i sindikata, isplata neisplaćenog dijela regresa za godišnji odmor i toplog obroka iz 2010. godine za sve zaposlene u VCG biće izvršena u tri mjesечne rate (uz majsnu, junsku i julsku platu).

Kolektivno osiguranje

Na naš zahtjev za slobodan pristup informacijama iz oblasti ZNR, aktom Ministarstva odbrane smo obaviješteni da isto nije zaključilo ugovor o kolektivnom osiguranju zaposlenih u VCG i da je „planom javnih nabavki za 2013. godinu, između ostalog, predviđena i obaveza Ministarstva da zaključi ugovor o kolektivnom osiguranju, odnosno osiguranju od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu“.

Utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada

Na naš zahtjev za slobodan pristup informacijama iz oblasti ZNR, aktom Ministarstva odbrane smo obaviješteni da isto nema akt o propisivanju i utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada. Takođe su nas obavijestili da je „u toku procedura utvrđivanja radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i snimanje rizika na radnim mjestima“.

Nove povoljnosti

„**MISHEL**“ d.o.o. Kupovina obuće na četiri mjesечne rate bez kamate. MISHEL ima butike u Bijelom Polju, Mojkovcu, Kolašinu, Beranama, Igalu i Tivtu.

“**SLAVIJA-COMERC**”

Kupovina rezervnih dijelova i opremu za automobile na tri-četiri rate. Radnje se nalaze u Pljevljima u Ul.Narodne revolucije bb i Kralja Petra bb.

„**PILA**“ ortačko društvo, Kupovina na 12 mjes. rata. PILA u svojoj radnji u Pljevljima prodaje sve vrste električnih ručnih alata (bušilice, brusilice, alati...) kao i motorne testere, kosačice, motokultivatora, bicikla i td.

Thermor

Preduzeće OCTOPUS-Bar.

Kupovina grejnih tijela za radne i životne prostore na pet mjesечnih rata bez kamate. OCTOPUS je zastupnik renomiranog proizvođača grejnih tijela THERMOR. OCTOPUS ima svoje prodavnice u Podgorici, Baru i Nikšiću.

Uslugi iz oblasti mobilne telefonije. Mogućnost nabavke jedne ili više mobilnih post-pejd kartica umreženih u jednu grupu, u kojoj su besplatni razgovori, gdje se po simboličnoj cijeni od 1 eura dobija mobilni telefon.

U „**SAVA MONTENEGRO**“ osiguravajuće društvo je omogućena registracija automobila članovima SOVCG na 10 mjesечnih rata.

Kupovina rezervnih djelova za automobile, akumulatora, auto guma i druge auto opreme, pod povoljnim uslovima i na 4 mjesечne rate. Predstavništva u Podgorici, Bijelom Polju, Nikšiću i u Herceg Novom.

U okviru akcije „Edukacijom do većih prava i sloboda“ upoznaćemo vas sa

Zakonom o radu Crne Gore

Ovaj zakon primjenjuje se na zaposlene kod poslodavca koji rade na teritoriji Crne Gore. Ovaj zakon primjenjuje se i na zaposlene u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i javnim službama, ako zakonom nije drugičije određeno.

Poslodavac je dužan da: 1) zaposlenom obezbijedi obavljanje poslova radnog mjeseta utvrđenim ugovorom o radu; 2) zaposlenom obezbijedi, u skladu sa zakonom i drugim propisima, uslove rada i organizuje rad radi bezbjednosti i zaštite života i zdravlja na radu; 3) zaposlenom za obavljeni rad isplati zaradu, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu; 4) zaposlenog obaveštava o uslovima rada, organizaciji rada, pravilima poslodavca u vezi sa ispunjavanjem ugovorenih obaveza na radu i pravima i obavezama koje proizilaze iz propisa o bezbjednosti i zaštiti života i zdravlja na radu; 5) u slučajevima utvrđenim zakonom traži mišljenje sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih kod poslodavca kod kojega nije obrazovan sindikat; 6) postupa u skladu sa drugim obavezama utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu; 7) poštuje ličnost, štiti privatnost zaposlenog i obezbjeđuje zaštitu njegovih ličnih podataka.

Zasnivanje radnog odnosa: 1) Radni odnos zasniva se zaključivanjem ugovora o radu;

Trajanje ugovora o radu-Član 24: 1) Ugovor o radu zaključuje se po pravilu na neodređeno vrijeme. 2) Ugovor o radu na neodređeno vrijeme obavezuje ugovorne strane dok ga jedna od njih ne otkaže ili dok ne prestane na drugi način određen ovim zakonom.

Ugovor o radu na određeno vrijeme-Član 25: 1) Ugovor o radu može se zaključiti na određeno vrijeme, radi obavljanja poslova čije je trajanje iz objektivnih razloga unaprijed određeno ili je uslovljeno nastupanjem okolnosti ili događaja koji se nijesu mogli predvidjeti. (2) Poslodavac, sa istim zaposlenim, ne može zaključiti jedan ili više ugovora o radu iz stava 1 ovog člana, ukoliko je njihovo trajanje, neprekidno ili sa prekidima, duže od 24 mjeseca. (3) Prekid kraći od 60 dana ne smatra se prekidom u smislu stava 2 ovog člana. (4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ugovor o radu na određeno vrijeme može trajati i duže od 24 mjeseca, samo ako je to potrebno zbog zamjene privremeno odsutnog zaposlenog, obavljanja sezonskih poslova ili rada na određenom projektu do okončanja tog projekta, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. (5) Zaposleni koji je zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme ima ista prava, obaveze i odgovornosti iz rada i po osnovu rada dok ugovor traje, kao i zaposleni koji je zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Transformacija ugovora o radu sa određenog u ugovor o radu na neodređeno vrijeme-Član 26: Ako je ugovor o radu na određeno vrijeme zaključen suprotno članu 25 ovog zakona ili ako zaposleni nastavi da radi kod poslodavca nakon isteka roka na koji je zaključio ugovor o radu, smatra se da je ugovor o radu zaključen na neodređeno vrijeme ako zaposleni pristane na takvo zaposlenje.

Zakon o radu Crne Gore, možete naći na našem sajtu www.sovcg.me